

روزنامه خراسان شمالی روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی خراسان شمالی یک شنبه، ۸ مهر ۱۴۰۳ ۲۶ ربيع الاول ۱۴۴۶ - شماره ۴۱۴۷	<p>صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری خراسان</p> <p>مدیرعامل و مدیر مسئول: حسن سعیدی</p> <p>دفتر مرکزی: مشهد، بلوار شهید ساداتی(سازمان آب)</p> <p>پایت: ۲۰۰۰۹۹۹ چاپ: شهر چاپ خراسان</p>	<p>صدوق پستی: ۵۱۱-۹۱۷۳۵</p> <p>تلفن: ۰۵۱-۳۷۶۳۰۰۰</p> <p>نمابر دبیر خانه: ۰۵۱-۳۷۶۲۲۳۹۵</p> <p>دفتر مرکزی پذیرش اگهی: ۳۲۳۳۹۷۶۴</p>	<p>آدرس: بجنورد، خیابان امام خمینی (ره)، بین میدان فردوسی و مادر، جنب درمانگاه خاتم الانبیا(ص)</p> <p>تلفن اشتراک: ۳۲۳۳۹۷۶۲</p> <p>دفتر مرکزی پذیرش اگهی: ۳۲۳۳۹۷۶۴</p>	<p>فرهنگ و هنر</p>
--	---	--	--	---------------------------

گفت و گو

معاون فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی:

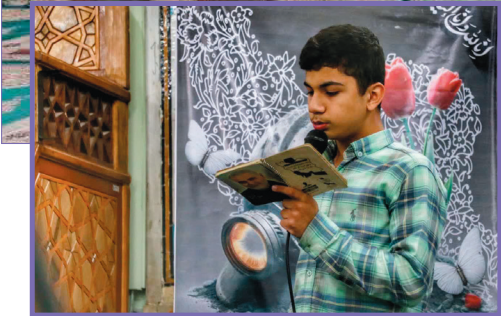
صاحبان منابع و کتابخانه‌ها برای ارائه خدمات

به پژوهشگران باید دست و دل‌باز باشند

معاون فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با تأکید بر این که صاحبان منابع و کتابخانه‌ها برای ارائه خدمات به پژوهشگران باید دست و دل‌باز باشند، افزود: امکان استفاده پژوهشگران از ابزار جدید برای دسترسی به منابع در بستر اینترنت باید ممکن شود. به گزارش ایرنا، دسترس‌پذیر بودن منابع برای پژوهشگران از مسائل حیاتی است. طبیعی است که هیچ پژوهشگری بدون منابع نمی‌تواند در حوزه خود فعالیت کند. این در حالی است که در ایران دسترسی به منابع گاه حتی برای پژوهشگران شناخته شده دشوار می‌شود. شاید گام اول در دسترس‌پذیر کردن منابع، جمع‌آوری آن‌ها در کتابخانه‌ها باشد، به همین منظور برخی از کتابخانه‌ها با طرح‌های مختلف سعی در جلب اعتماد صاحبان منابع و به خصوص نسخ خطی دارند. در نتیجه این اقدام از طرفی امکان حفظ و نگهداری منابع در شرایط استاندارد کتابخانه و از طرفی با دیجیتالی کردن آن‌ها، امکان دسترس‌پذیر شدن آن‌ها برای پژوهشگران در شهرهای مختلف ایران و حتی کشورهای دیگر مهیا می‌شود. البته روند دیجیتالی کردن گاه با مشکلاتی مواجه است، زیرا برخی از منابع تا اندازه‌ای قدیمی و آسیب دیده هستند که امکان اسکن از آن‌ها وجود ندارد به همین دلیل فقط با مراجعه حضوری در کتابخانه‌ها برای معدود پژوهشگرانی که بتوانند اهمیت و ضرورت فعالیت خود را برای مسئولان توجیه کنند، دسترس‌پذیر هستند. در این جا امکان بر خورد سلیقه‌ای شکل می‌گیرد. اگر منابع به کتابخانه‌ها برسند و امکان دیجیتالی شدن داشته باشند و همچنین کتابخانه بودجه و نیروی لازم برای دیجیتالی کردن منابع را داشته باشد، مسئله مهم دیگری با عنوان میزان تمایل مراکز به ارائه منابع به مخاطبان شکل می‌گیرد. این مسئله گاه تا اندازه‌ای جدی می‌شود که پژوهشگران ماه‌ها در انتظار دسترسی به منبع می‌مانند و نمی‌توانند روند فعالیت خود را تکمیل کنند. سازوکار مراکزی که از اسناد و نسخ خطی حفاظت می‌کنند، نسبت به شرایط متفاوت است؛ اما چرا چنین روندی به یکی از مسائل همیشگی برای پژوهشگران تبدیل شده است. پژوهشگرانی که باید تمام تمرکز خود را در راه بررسی‌هایی که انجام می‌دهند، صرف کنند. «یاسر احمدوند» معاون فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی درباره دسترس‌پذیری منابع برای پژوهشگران و سئوالی که این گروه با آن مواجه هستند، توضیح داد: به نظر هنوز تنها با مراجعه حضوری به کتابخانه‌ها امکان دسترسی به تعداد قابل توجهی منابع مهیا می‌شود. همچنین مقداری سخت‌گیری در ارائه منابع به پژوهشگران وجود دارد، بخشی از علت این سخت‌گیری مسائل فرهنگی است، زیرا فرهنگی داریم که بر اساس آن نسبت به داشته‌هایمان بیش از حد حفاظت می‌کنیم، در حالی که نیاز به سخاوتمندی بیشتری است. وی با تأکید بر این که صاحبان منابع و کتابخانه‌ها برای ارائه خدمات به پژوهشگران باید دست و دل‌باز باشند، افزود: همچنین باید امکان استفاده پژوهشگران از ابزار جدید برای دسترسی به منابع در فضای وب ممکن شود، به نظرم در این حوزه باید امکان‌های بیشتری فراهم شود و به تدریج همه منابع در اختیار مخاطبان قرار بگیرد تا بتوانند در پژوهش از آن‌ها استفاده کنند. به گفته معاون فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی هنوز منابع و نسخ خطی در بسیاری از کتابخانه‌ها به صورت دیجیتال در نیامده است و قابل استفاده عمومی نیست. منابع باقی‌مانده از گذشتگان یکی از دارایی‌های اجتماعی به شمار می‌روند و باید در فضایی استاندارد مورد حفاظت قرار بگیرند، همچنین دسترس‌پذیری آن‌ها نباید نادیده گرفته شود. لزوم سخاوتمندی در رفتار افرادی که از منابع حفاظت می‌کنند، نکته مهمی است تا این اسناد ارزشمند به هدف خود برسند و داشته‌های گذشته بتواند راه آیندگان را روشن و هموار کند.

شاعرانه های دلتنگی های خاکریز و سنگر در مساجد بجنورد

مدیر کانون فرهنگی هنری فاطمه الزهرا(س) روستای ناهه از کانون های تخصصی خوارهان استان نیز برگزاری نمایشگاهی از وقایع و تصاویر و پوستر شهدا در این کانون به همت بانوان فعال و پایگاه مقاومت بسیج آن خبر داد. وی همچنین حضور در مدرسه روستا و اجرای مسابقه نقاشی و رنگ آمیزی برای دانش آموزان ابتدایی با موضوع دفاع مقدس و شهدا را نیز بیان کرد. فعالان کانون های مساجد علاوه بر نشست های بصیرت افزایی، محافل قرآن و برپایی نمایشگاه های فرهنگی و روایتگری، از اقدامات خیر و خدایسندانه همچون تهیه لوازم تحریر و اهدا به دانش آموزان کم برخوردار غفلت نکردند و پیش قدم شدند.

شاعرانه های دلتنگی های خاکریز و سنگر در مساجد بجنورد پایان یافت. مراسم اختتامیه نخستین دوره برگزاری مراسم شعرخوانی با موضوع دفاع مقدس و انس با شهدا و مقاومت اسلامی در مساجد بجنورد پایان یافت و در قاب عکس یادگاری مسجد امام حسن عسکری(ع) نشست. به گزارش روابط عمومی ستاد همانگی کانون های فرهنگی هنری مساجد خراسان شمالی، شاعران مسجدی در آخرین شب برگزاری مراسم «شب های شعر پایداری» همراه اهالی مسجد امام حسن عسکری(ع) شدند و در سنگر مقاومت این مسجد، اشعار خود را برای نمازگزاران خواندند. این نشست مسجدی که ششمین شب برگزاری محفل شاعرانه فوق را در برداشت، شاعران نوقلم از دل همین مسجد را در قاب شبستان و کاشی های متبرک به آیات قرآن مشاهده کرد و کلمات شاعرانه آن ها را شنید. پس از قرائت تازه ترین سروده های نوجوان بودند و مخاطب اشعار پایداری شدند. مراسم شب های شعر انجمن ادبی رهان بودند، توسط مسئولان حاضر و امام جماعت و ارکان مسجد تقدیر شدند. همچنین نمازگزاران نماز عبادی سیاسی جمعه در مصلای امام خمینی(ره) و نیز اهالی مسجد بقیه ا... (عج) بجنورد هم میزبان شاعران نوجوان بودند و مخاطب اشعار پایداری شدند. مراسم شب های شعر پایداری، به همت کانون فرهنگی هنری «نسیم رحمت» مسجد امام حسن عسکری(ع) و جوانان اهل قلم انجمن ادبی رهان این مسجد، طی شب های هفته دفاع مقدس در سنگر مساجد امام رضا(ع)، حجت بن الحسن(عج)، رسول اکرم(ص)، انقلاب، سیدالشهدا(ع) و صاحب الزمان(عج) نیز برگزار شد و علاوه بر این مدارس و دانشگاه ها نیز این محافل را میزبانی کردند.

گرامی داشت مقاومت اسلامی و ارزش های ایثار گرانه

فعالان کانون های فرهنگی هنری مساجد خراسان شمالی در برنامه های متنوع با همکاری پایگاه بسیج و دیگر ارکان مسجد، ایام هفته بزرگداشت دفاع مقدس و ارزش های ایثار گرانه و مقاومت اسلامی آن را گرامی داشتند. هفته دفاع مقدس فرصت تبیین هرچه بیشتر ارزش های انسانی و تفسیر و

نقد کتاب

«بَشکوچ»؛ عاشقانه‌ای برای دیده نشده‌های جنگ تحمیلی

کبریت شهر زنجان برگزار شد. یکی از نویسندگان و چهره های ادبی کشور در این جلسه در سخنانی به تحولات حوزه ادبیات دفاع مقدس اشاره کرد و گفت: ادبیات جنگ در کشور ما چند مرحله دارد و مرحله به مرحله نویسندگان سعی کرده اند متناسب با نیاز روز پیش بروند. «سلیمی» گفت: در دهه ۶۰ داستان نویسانی داشتیم که آثاری منتشر کردند که بیشتر جنبه تهییجی داشت که البته اقتضای آن زمان بود؛ برخی از این داستان ها اگر امروز تجدید چاپ شوند شاید دیگر با اقبال مخاطبان مواجه نشوند؛ بعد از اتمام جنگ، قصه های بعد از جنگ شکل دیگری گرفته و فضای متفاوتی پیدا کردند. وی ادامه داد: رمان «بشکوچ» جزو کارهایی است که با فاصله طولانی از جنگ نوشته شده و نویسنده در آن سعی کرده است خود را فارغ از جریان های درگیر و با مدعی نشان دهد و بخش های نادیده از جنگ را روایت کند، این که قهرمان این رمان یک تکاور ارتشی است، قبلا در آثار داستانی معمولاً کمتر سابقه داشته است. یکی دیگر از نویسندگان و چهره های ادبی کشور نیز در این نشست به وضعیت ادبیات دفاع مقدس اشاره کرد و گفت: ادبیات دفاع مقدس انگار در کشور ما مضاره به مطلوب شده و اگر نویسنده موضوع نداشته باشد نمی تواند وارد این حوزه شود در حالی که موضع نویسنده بزرگترین آسیب را به نوشتن می زند. «مرادی» گفت: اگر بتوان داستان نوشت و از این نوع موضع گیری ها در رفت، آن وقت می توان گفت که کار موفقی انجام شده است. وی اضافه کرد: در خصوص رمان «بشکوچ» هم راز موفقیت نویسنده در این است که توانسته از این نوع مواضع در برود. «مرادی» با بیان این که رمان «بشکوچ» کار خوبی است و در عین حال قابل نقد هم هست و برخی صحنه های رمان واقعا فوق العاده است، اظهار داشت: تمایز و تفاوت این رمان نسبت به رمان های دیگر دفاع مقدس هم قابل توجه است؛ این وجه تمایز اثر نسبت به آثار کلیشه ای و قالب بندی شده از همان عنوان کار شروع می شود.

«بَشکوچ» داستان عاشقانه‌ای است که با روایت ماجرای جنگ و اشغال خرمشهر تلاش می کند بخش‌های دیده نشده از جنگ تحمیلی را به تصویر بکشد. به گزارش ایرنا، داستان «بشکوچ» نوشته «سلمان کریمی» از نویسندگان زنجانی در زمان محاصره ۳۴ روزه خرمشهر رخ می‌دهد. این رمان روایت ۳۴ روز از زندگی یکی از تکاوران پایگاه دریایی بوشهر است که برای دفاع در مقابل تجاوز دشمن به خرمشهر اعزام می‌شود؛ شخصیتی مقاوم که نظامی‌گری برایش از همه چیز مهم‌تر است. هنگام ورود به خرمشهر عاشق می‌شود و روایت عشق و جنگ تا آخر رمان، همسو با هم پیش می‌رود. قهرمان اصلی داستان، «کیارش پورااحمدی» است که خانواده‌اش ساکن زنجان هستند، دلبستگی‌هایی در این شهر دارد و مادرش در تدارک انتخاب همسری از اقوام برای پسرش است؛ دختری به نام «سلدا» که دختر دایی «کیارش» است و از کودکی با هم بزرگ شده‌اند. این موضوع در حالی رقم می‌خورد که کیارش در حال و هوای دیگری است و دیدن یکی از دختران خرمشهری که به عنوان یکی از مدافعان شهر در حال مقاومت است، شور عشق و تحسین در بحبوه میدان رزم و مقاومت را در وجود کیارش به جریان می‌اندازد. اگرچه موضوع این رمان، جنگ است اما عشق در محور اصلی داستان قرار دارد و نوسانات در روابط عاشقانه در طول رمان با رخداد‌های جنگ همسو است و حس ترجم، تنفر، دلسوزی و شگفتی که خواننده با آن درگیر می‌شود همزمان به جنگ و عشق ربط دارد و گویی هر دو در آن واحد حسی مشترک القا می‌کنند. سلمان کریمی متولد سال ۱۳۵۵ و دارای مدرک کارشناسی حقوق قضایی از نویسندگان زنجانی و از اعضای مؤسس خانه داستان زنجان است. کریمی تاکنون چندین مجموعه داستان گروهی و کودک تألیف کرده و علاوه برآن ۲ رمان اروپاهای رنگی یک کور مادرزاد» و «بشکوچ» نیز از این نویسنده به چاپ رسیده است. جلسه نقد و بررسی این اثر با حضور «مردعلی مرادی» و «علی... سلیمی» از نویسندگان و چهره های ادبی کشور در موزه کارخانه

قاصدک

گرامی داشت هفته دفاع مقدس در مراکز فرهنگی و هنری کانون

فرهنگی و هنری بجنورد نیز با بهره گیری از کتاب «صدای بال لک ها» به فضاسازی مرکز پرداخت و معرفی و تولید کتاب صوتی «صدای بال لک ها» از سوی اعضا و شخصیت «برات ایمنی» از جانبازان دوران دفاع مقدس استان برای اعضا نیز در این هفته اجرا شد و حال و هوای متفاوت به مراکز بخشید. روایت قصه از ایثارگری های رزمندگان دفاع مقدس، معرفی کتاب «حلزون من گم شده» برای اعضای مرکز بجنورد در کنار فضاسازی از دیگر برنامه هایی است که در هفته دفاع مقدس اجرا شد. این گزارش حاکی است، در راستای آشنایی اعضا با آرمان ها و ارزش های دفاع مقدس نیز اعضای مرکز اسفراین به نقد و بررسی انیمیشن «ژنرال و بادبادک» پرداختند و با همخوانی داستان «سه نفر»، «رضا امیرخوانی» نیز حال و هوایی متفاوت به فعالیت های مرکز به مناسب هفته دفاع مقدس بخشیدند. حضور در مزار شهدای گمنام و تجدید پیمان با آرمان های شهدا نیز از دیگر برنامه های مراکز برای گرامی داشت هفته دفاع مقدس است.

مراکز فرهنگی و هنری کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان خراسان شمالی با اجرای چند ویژه برنامه هفته دفاع مقدس را گرامی داشتند. به گزارش روابط عمومی اداره کل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان خراسان شمالی، اعضای مرکز فرهنگی و هنری جاجرم علاوه بر زیارت بقعه متبرک که خواجه علی بن مهزیار با حضور و عطر افشانی مزار شهدا با آرمان های شهدا تجدید پیمان کردند. برگزاری مسابقه نقاشی با موضوع دفاع مقدس و برپایی نمایشگاه از سوی اعضای مرکز جاجرم به مناسبت گرامی داشت هفته دفاع مقدس با همکاری مسجد امام محمد باقر(ع) و دکلمه خوانی عضو فعال کانون در جمع نمازگزاران مسجد از دیگر برنامه های اجرا شده در این ایام است. مرکز فرهنگی و هنری شیروان نیز علاوه بر فضاسازی مرکز و برپایی نمایشگاه کتاب تلاش کرد با اکران فیلم «یدو»، معرفی وقایع و تشریح و تبیین مفهوم دفاع مقدس و شهید و قصه گویی با محوریت نبرد رزمندگان در خوزستان در آغازین روزهای جنگ تحمیلی ارزش های دفاع مقدس را برای اعضای این مرکز تبیین کند. بر اساس این گزارش، مرکز